

Vårdhygieniska riktlinjer för bassängbad inom vårdverksamhet

Omfattning

Dokumentet riktar sig till personal och studerande inom hälso- och sjukvård i Västerbottens läns landsting som utför undersökning, vård eller behandling inklusive rehabilitering.

Bakgrund

Verksamhetsutövare som driver bassängbad som nyttjas av många människor har ansvar för att förebygga olägenheter för människors hälsa. Egenkontroller ingår, t ex mätningar av vattenkvaliteten, tillsyn av reningsanläggningarna och kontroll av doseringen av desinfektionsmedel. Det ska också finnas rutiner vid förorening av vattnet. I detta dokument förutsätts att allt det ovanstående fungerar. Här beskrivs de vårdhygieniska rutiner som dessutom ska följas för att förebygga vårdrelaterade infektioner i samband med bassängbad. Samråd gärna med Vårdhygien vid ytterligare frågeställningar.

Det är viktigt att nödvändig medicinsk vård, behandling och rehabilitering ges till alla patienter oberoende av bärarskap av multiresistenta bakterier eller andra smittämnen.

Syfte

Att minska risk för smittspridning i samband med vård och träning i varmvattenbassäng.

Beskrivning/Genomförande

Allmänna hygienrutiner för besökare och badgäster

Alla besökare och badgäster ska informeras, muntligt och skriftligt, om vikten av att sköta egen hand- och personlig hygien i samband med badet. Om besökaren/användaren inte förstår eller kan följa de instruktioner som ges ska personal hjälpa till med hand- och personlig hygien.

God personlig hygien före och i samband med bassängbad innebär avtvättning eller dusch av hela kroppen med flyttande tvål inklusive grundlig tvättning av underlivet före påtagning av badkläder. Ren handduk och rena badkläder ska användas vid varje tillfälle.

Det är av största vikt för att undvika smittspridning att alla handdukar är personliga, de ska inte delas av flera personer. Engångshanddukar och handdesinfektionsmedel ska finnas vid alla tvättställ i lokalerna.

Hygienrutiner för personal

Rutinerna gäller både bassängbadets personal och personal som medföljer badgäst som nyttjar badet. Personalen måste känna till och förstå såväl de allmänna hygienrutiner som finns för

badgäster och andra besökande som basala hygienrutiner. Handhygien är ett grundläggande moment i basala hygienrutiner. God följsamhet till basala hygienrutiner samt punktdesinfektion med alkoholbaserat desinfektionsmedel med tensid vid spill på ytor av kroppsvätska eller avföring är avgörande för att minska smittspridning.

Rutinerna gäller vid patientnära arbete, det är alltså samma rutiner som används inom vården som helhet. I vissa situationer kan personalen behöva plastförkläde för att skydda kläder och hud mot stänk av kroppsvätskor. Även städpersonalen ska vara informerad om och känna till de hygienrutiner som gäller för badgäster, andra besökande samt för personalen som arbetar patientnära. Samarbete och samförstånd med städpersonalen är viktigt för att hålla en god hygienisk standard.

Rutiner vid särskilda medicinska tillstånd eller behandlingar

Urininkontinens - Kan bada efter tömning av blåsan strax före bassängbad i kombination med användande av skyddsbyxa för bad (s.k. inkontinensbyxa)

KAD - Kan bada om KAD är avstängd med propp, vid annan typ av urinavledning görs en individuell bedömning av risk för både personen själv och andra personer som nyttjar badet.

Avföringsinkontinens - Kan bada om de använder väl fungerande skyddsbyxa för bad (s.k. inkontinensbyxa). Det ska inte förekomma synligt läckage.

Sond/PEG/Stomi - Personer med avstängd sond eller PEG samt tättslutande stomi kan bada.

Centrala och perifera kärlinarter – PVK ska avlägsnas före bad. Vid central kärlinfart ska det avgöras av den klinik som ansvarar för infarten om bad är lämpligt. Infarten utgör inte fara för personer i omgivningen men kan innebära att personen som har infarten löper ökad risk för infektion. Venportar utgör generellt ingen risk.

Vid följande medicinska tillstånd eller behandlingar ska bad och nyttjande av badets tvättinrättning undvikas

Misstänkt eller konstaterad akut infektionssjukdom t ex urinvägsinfektion

Akut diarrésjukdom

Omlägningskrävande/infekterade sår eller eksem, blödande sår eller eksem

Läckage från dränage eller andra kroppsöppningar

Smitta med skabb, huvudlöss eller andra löss som är obehandlad eller där behandling inte fungerat.

Vissa kärlinarter där behandlingsansvarig läkare avråder från bad.

Rutiner vid bärarskap av multiresistenta bakterier (MRSA, ESBLcarba, ESBL eller VRE)

Bärarskap av multiresistent bakterie innebär bara i vissa fall begränsningar av badaktiviteter. Rådgör vid behov med personal på Vårdhygien vid särskilda frågeställningar. Generellt räcker de allmänna

hygienrutiner som gäller alla besökare och badgäster och de basala hygienrutiner som alltid ska följas av badinrättningens personal för att effektivt hindra smittspridning.

Bärarskap av MRSA

För MRSA-bärare gäller att bad ska undvikas vid hudsår, eksem, aktiv psoriasis eller annan fjällande hudsjukdom, luftvägsinfektion, dränageslangar eller andra slangar ut genom huden. MRSA-bärare utan dessa riskfaktorer kan bada, rådgör gärna med Vårdhygien vid frågor.

Bärarskap av ESBLcarba-producerande bakterier

För ESBLcarba-bärare med avföringsinkontinens är det inte tillräckligt att använda skyddsbyxa utan bad ska undvikas. ESBLcarba bärare utan avföringsläckage kan ofta tillåtas bada men rådgör gärna med Vårdhygien innan beslut, det kan krävas särskilda rutiner.

Bärarskap av ESBL eller VRE

Kan ofta tillåtas bada om de inte har särskilda medicinska tillstånd eller behandlingar som förhindrar bad, se ovan under rubriken ” **Vid följande medicinska tillstånd eller behandlingar ska bad och nyttjande av badets tvättinrättning undvikas**”.

Dokumentation och arkivering

Mätresultat och annan relevant information från egenkontrollen av vattenkvalitet ska finnas tillgänglig. I händelse av smittspridning ska detta dokumenteras skriftligt i samarbete med Vårdhygien.

Ansvar

Verksamhetschefen ansvarar för att riktlinjerna är kända och för att organisera arbetet så att riktlinjerna kan följas av medarbetarna. Varje medarbetare har personligt yrkesansvar att följa riktlinjerna.

Lagar och andra krav

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om bassängbad. FoHMFS 2014:12. Bassängbad. Hälsorisker, regler och skötsel. Socialstyrelsen 2006. Krav på vård av god hygienisk standard. Hälso- och sjukvårdslagen 2017:30.

Utarbetat av

Hygiensjuksköterskor, Vårdhygien Västerbotten.

Referenser och förändringar

Avsnittet placeras sist i dokumentet och hanteras av systemet

Dokumentinformation
Referenser: Nej
Förändringar sedan senaste utgåva: